

vi optræde den største Del af vore Indtægter, slet ikke efter Skatteevnen men efter Forbruget, saa at ofte de, der mindst kunne betale, forholdsvis komme til at betale Mest? Er der nogen væsentlig Forskjel med Hensyn til Embedsmændenes Uddannelse? Uddannes de ikke paa en saadan Maade, at de, naar de træde ud blandt Befolkningen, ifølge denne Uddannelse og Opdragelse og hele deres Forhold, i Reglen staa ligesaa fremmede for Befolkningen, som de tidligere stode førend 1848? Er der med Hensyn til deres Ansættelse og Afstedigelse — og i disse Henseender kunde der være Slet Forandring for mange Klasser af Embedsmænd — gjort nogen væsentlig Forandring? Dette er imidlertid ikke det Hele, men, mine Herrer, gaar der ikke gennem vort Samfund, i alt Fald gennem flere Lag af vort Samfund, en forunderlig udemokratisk Aand? Er Agtelsen for den mindre Aand, Ughædigheden for hans Værd og den Lighed i de sociale Forhold, som ofte har sin store Betydning, navnlig for den, som føler sig trykket i sin Livsstilling, egentlig skredet væsentlig frem siden 1848? Nei, ingenlunde i den Grad, som man skulde have troet under en demokratisk Forfatning. Vi havde langt tilbage til at naae, hvad der i den Henseende var ønskeligt at naae, og som man burde naae. Ganste vist have vi naaet det, at vi have set det ærede Medlem fra Slagelse (Lauher) komme ind i denne Forjamling. Derpaa har det ærede Medlem gjort os opmærksom, og jeg siger, at det er ganste vist et stort Fremskridt, thi det er et Vidnesbyrd om, at Folket mere og mere kommer til Forstaelse af, hvad der er dets eget Vel. Som Modvægt have vi jo ogsaa faaet det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Bille) herind, saa Bløden er i det Hele taget ikke ublandet. Det ærede Medlem traadte op som Hjerteliker og som Ordfører for de 53, idet han forstikkede os, at der i flere af de 53 Mænds Hjertter var det Haab, at naar blot de kunde faae en lille bitte Finger, at naar blot en eller anden Minister vilde gaa af i en Maaned eller to, saa vilde de forlabe Principet, og saa vilde de heller end gerne gaa bort fra den Straaplan, paa hvilken de vare komne ind. Jeg kunde gjerne ønske at vide, hvilke af disse Hjertter der ser saaledes ud, og vi kunde da faae en Selvbefjendelse fra de ærede Medlemmer, om ikke den hele Historie er lavet af det ærede Medlem selv (Modsigelse). Har det ærede Medlem da ikke sagt dette? Har han ikke sagt, at blot der skete en lille Forandring, saa vilde vi være villige til at træde tilbage fra vore Principer? (Bille: Jeg har aldrig hørt, at nogen Rigsdagsmand har sagt til en anden Rigsdagsmand, at han lavede en Historie, uden at det blev paatalt.)

Formanden: Det ærede Medlem har ikke Ordet, og jeg anmoder ham om ikke at afbryde

Laleren (Modbemærkning af Bille). Det ærede Medlem kan faae Ordet efter sin Tur. Saaledes som jeg opfattede de Ytringer, der saaldt fra den ærede Taler, var det ikke dermed Meningen at ville paadutte noget andet Medlem, at han sagde Usandhed. (Bille: Det ærede Medlem siger, at jeg har lavet en Historie). Jeg har ikke opfattet det saaledes. I Fald det skulde være Meningen, vilde det fortjene Paatale og faae den, men jeg er overbevist om, at den ærede Taler selv vil give mig Anledning til at kunne give det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Bille) den Satisfaktion, som han ønsker, ved at erklære, at det ikke er paafagt ham at ville fremsføre en Usandhed.

Berg: Nei, det kunde der aldrig være Tale om; der kan ikke være Tale om, at jeg skulde ville paadutte det ærede Medlem, at han vilde sige vitterlig Usandhed, men jeg sagde rigtignok, at dersom det ærede Medlem vilde nævne de Medlemmer, hvis Hjertter befandt sig i denne Tilstand, saa kunde de staa op og give en Selvbefjendelse, og vi fik da at se, om der ikke var lavet en Historie. Var det ikke saaledes? Ja, jeg husker i alt Fald ikke rettere.

Formanden: Naar det ærede Medlem har betragtet min Antagelse, nemlig at det ikke var hans Hensigt at ville sigte et andet æret Medlem for Usandhed, saa er Thinget hermed tilfredsstillet. For Dvrigt kan jeg ikke negte, at Udtrykket kunde være mere heldigt valgt, men paa den anden Side maa jeg ogsaa tilstaa, at det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds ikke har været meget forsigtig i sine Udtryk.

Berg: Jeg vil gjerne indrømme, at overfor en saa hensynsfuld Modstander kunde man være mere forsigtig, men det er ikke altid saa let at træffe det Rette. Der er endnu en Ytring tilbage, der er en Ytring af den ærede Taler, som jeg endnu ønsker at omtale, og det er den, at han mente, at det Skridt, vi her ville gjøre, var aldeles uhørt i alle parlamentariske Stater. Jeg er nu altid noget i Tvivl, naar der kommer saadanne Paastaaender frem om, hvad der er eller har været Tilfældet i andre Lande. Det viser sig ofte ved nærmere Undersøgelse, at det slet ikke forholder sig saaledes, som det var blevet sagt, men at Vedkommende ikke har valgt de rette Udtryk for sine Tanker, eller ogsaa er hans Sukommelse glipet. Saaledes forholder det sig netop i dette Tilfælde, saavidt jeg erindrer. Det ærede Medlem har ikke erindret, at noget Saadant har fundet Sted ogsaa andre Steder. Men jeg tror, at det kan være os ligegyldigt, om dette eller hint har fundet Sted i andre Lande under ganske andre Forhold end her. Spørgsmaalet for os er: Passer det for vore Forhold under de nuværende